

EVERT'S Memoarer

Gävle Museum

Dec 2000

Hovmålaren

I början av femtiotalet lade man ofta märke till en man, som med sitt positiv spelade på gårdar eller på platser där det kunde samlas folk att lyssna på hans positiv. Trots att det fanns gott om särlingar och originella människor i början på femtiotalet, så stannade man upp när Hovmålaren kom. Med nöd och näppe kunde man ana sig till någon enstaka ton i en av positivets repertoarer. Många år tillbaka i tiden hade det nog varit ett bra positiv. Nu var det illa medfaret av tidens tand. Men det låtsades inte Hovmålaren om. Själv var jag mest intresserad av hur den gamla barnvagnen, som positivet var placerat på kunde hålla för det tunga instrumentet. Ett av hjulen såg ut att vika sig vilken sekund som helst. Hur Namnet Hovmålaren uppstod var lätt att förstå. Han målade eller av-

bildade allt från Briggen Gerda liggande i ån, slottet, Dövstumsskolan på flera tavlor. Han bodde snett emot den pampiga byggnaden. Konung Gustav V målades i blå och vit färgton, naivistiskt, men visst kunde man förstå vem tavlan föreställde. Han sände tavlan till kungen i Stockholm och fick tackbrev för den. Brevet hade han med sig, när han sedan som vanligt stod på torget och sålde sina tavlor. Tavlorna såldes för tre till tio kronor. De var mycket svårsålda. Dock sålde han en och annan tavla. Positivet hade han med sig och en skylt på vilken det stod: f.d. smed i fyrtio år. Synen fördärvad genom brännskada 1923. Torgförsäljningen gav nog inte många kronor i förtjänst, men som gårdsmusikant ramlade det nog in lite mer pengar, allrahelst som han såg ut att inte ha mer än ledsyn, när han kom dragandes med sitt positiv. När våra goda vänner från Gotland kom på besök, ville de se och kanske köpa sig en Hovmålare. Jag visste var Hovmålaren fått sina masonitskivor (pannåer) att måla på. En av mina kompisar

EVERT'S Memoarer

Gävle Museum

Dec 2000

hade snickareverkstad i Hovmålarens hus. Där hyrde konstnären ett litet kyffe ovanpå snickareverkstaden. Ofta kom han ned i verkstaden och fick spinkbitar att måla på. Vi fick också tillbaka dom som målade tavlor berättade min kamrat snickaren. Han visade oss på en samling "bitar" som låg slängda under en trappa. En del var någorlunda men en del av tavlorna kunde man inte se vad de föreställde. Gotlandsfrämmandet hade tänkt sig att köpa en tavla att ta med hem till sig men som de sa, de är ju totalt värdelösa. Jag själv såg en tavla föreställande Briggen Gerda och ville köpa den för femtio kronor. Förvånad överlämnade snickaren tavlan till mig och sa: "Jag inte förstår jag mig på konst, men en sån här tavla sätter jag inte upp hemma. När det blir allt för många tavlor eller masonitbitar liggande brukar vi elda med dem." När jag efter något år talade om för min gamle vän snickaren att jag sålt masonitbiten med briggen Gerda för fyra tusen kronor, blev han ganska häpen och sa: "Fan! Va' pengar vi eldat upp!" Det finns några som har samlat på hovmålaren och förstått att det kunde vara någonting att samla på. Tack vare vår kände gävlekonstnär och konstlärare Juho Suni har hovmålaren och f.d. smeden Carl Johan Carlsson blivit känd som en mycket duktig naivistisk konstnär. År 1974 var en naivistisk utställning anordnad i Paris. På affischen till den utställningen var en målning av C.J. Carlsson avbildad. Det var en mycket hedersam avslutning för en människa som fått kämpa så intensivt i hela sitt liv. Nu står hans positiv och några av tavlorna på en förnämlig plats bland all "fin" konst på Länsmuséet i Gävle. Nu är de erkända som fin naivistisk konst och ökar varje dag i värde. Nu är det fint att han en Hovmålare på väggen i sitt hem.

